

Toekomstgericht werken:

Werksessies 'beter benutten van de verlengde jeugdhulp'

Mei 2019

Dit is een overzicht van de uitkomsten van de twee werksessies met gemeenten, wijkteams, zorgaanbieders en jongeren. Met deze partijen zijn oplossingen in kaart gebracht om de verlengde jeugdhulp beter te benutten zodat jongeren niet tussen wal en schip vallen als ze 18 jaar worden.

Knelpunten

1

Te veel nadruk op de praktische zelfredzaamheid

- Gemeenten kijken te weinig naar wat de jongere echt nodig heeft, voor nu èn in toekomst.

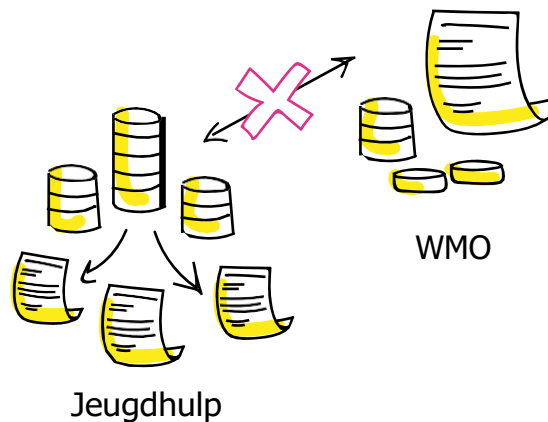
Ga naar oplossing

2

Financiering

- Het ingekochte aanbod vanuit Jeugdhulp en Wmo (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) sluiten niet altijd goed op elkaar aan.

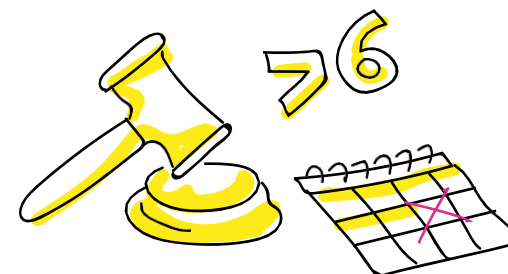
Ga naar oplossing

3

Wettelijk stelsel

- Het beeld is dat de wet bepaalt dat de herinstroom in de Jeugdwet zich beperkt tot een half jaar.
- Gemeenten zijn onvoldoende op de hoogte over de mogelijkheden van verlengde jeugdhulp.

Ga naar oplossing

1

Te veel nadruk op de praktische zelfredzaamheid

Toekomstgericht werken

- Begin vanaf 16 jaar aan de voorbereiding op volwassenheid.
- Heb hierbij oog voor de sociaal- emotionele ontwikkeling van de jongere. Niet alleen de praktische zelfredzaamheid.
- Sluit aan bij de leefwereld van de jongere.
- Leg dit vast in een Toekomstplan.
- Dit plan heeft aandacht voor integrale ondersteuning op alle leefgebieden (zorg, wonen, school, werken/ inkomen en sociaal netwerk).

Acties

Lokaal/Regionaal: Gemeenten kopen standaard de voorziening 'toekomstgericht werken' in bij zorgaanbieders.

Landelijk: VWS en NJi organiseren werksessies met jongeren en veldpartijen om ervaringen en kennis over toekomstgericht werken te delen. Daarbij wordt gezamenlijk invulling gegeven aan de kwaliteitseisen van toekomstgericht werken.

Ga terug naar knelpunt

Ga naar praktijkvoorbeelden

2

Financiering

Budgetten samenvoegen

- Wmo- en jeugdhulpvoorzieningen bij zorg- aanbieders inkopen die beiden kunnen bieden.
- Werk met samengestelde zorgvoorzieningen door de percelen Jeugdwet en Wmo te integreren.
- Zorg als gemeente dat je vooraf een financiële berekening hebt.

Acties

Lokaal/Regionaal: Gemeenten en zorgaanbieders maken integrale jeugd- en Wmo-zorgvoorzieningen beschikbaar.

Landelijk: Het Rijk, VNG en NJi brengen een factsheet uit voor gemeenten en zorgaanbieders die de rechtmatige en praktische mogelijkheden over het inkopen van jeugd- en Wmo- voorzieningen beschrijft.

Ga terug naar knelpunt

Ga naar praktijkvoorbeelden

3

Wettelijk stelsel

Informeren

- Binnen een half jaar herinstromen is niet wettelijk verplicht.
- Gemeenten bepalen zelf na hoeveel tijd een jongere nog mag instromen.
- Wmo mag eerder starten, mits de hulp gelijk is aan jeugdhulp.

Acties

Landelijk: Het Rijk, VNG en NJi brengen een factsheet uit voor gemeenten en zorgaanbieders die de rechtmatige en praktische mogelijkheden over verlengde jeugdhulp beschrijft.

Ga terug naar knelpunt

Praktijkvoorbeelden Toekomst gericht werken

Gemeente Hengelo

In 2018 heeft de gemeente Hengelo opdracht gegeven om met het project: 'Toekomstplannen voor jongvolwassenen' te starten. De gemeente Hengelo ontwikkelde in één jaar samen met 16 ketenpartners op het gebied van zorg, wonen en onderwijs de tool 'toekomstplannen'. Deze tool helpt jongeren en professionals met de voorbereiding op de toekomst en in het tijdig en samen regelen van ondersteuning die ook na het 18e jaar doorloopt. Dit project is succesvol vanwege de volgende randvoorwaarden:

- Gemeente Hengelo is opdrachtgever en stelt middelen hiervoor beschikbaar;
- De jongere start vanaf 16 jaar met het opstellen van zijn/haar 'Toekomstplan';
- De jongere is eigenaar van dit plan en zijn/haartoekomstcoach helpt de jongere;
- Commitment van alle ketenpartners (middel=convenant);
- De toekomstcoach: dit is dezelfde persoon en heeft langdurig contact met de jongere, óók na zijn 18e;
- Integrale ondersteuning op alle leefgebieden van de Big 5: support, wonen, school & werk, inkomen en welzijn;
- In februari 2019 is door partijen een convenant opgesteld waarin afgesproken is om deze tool in de praktijk te brengen. Het project wordt gemonitord en in november 2019 geëvalueerd.

Gemeente Groningen

Gemeente Groningen is in 2017 gestart met een tijdelijke taskforce. De Taskforce signaleert, adviseert, verbindt en bewaakt. Een oliemannetje dus, maar wel één met doorzettingsmacht. Uitgangspunt is dat de jongere extra ondersteuning krijgt op het snijvlak van onderwijs, werk en inkomen. De Taskforce heeft samen met Menzis een checklist 18-/18+ ontwikkeld die zorgaanbieders kunnen gebruiken om met de jongere een toekomstplan op te stellen. Dit is opgenomen in de inkoopvoorwaarden van de RIGG (Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten). Alle Groninger gemeenten hebben een coördinator 18-/18+ aangesteld die zorgaanbieders en gemeenten kunnen benaderen bij knelpunten bij het regelen van de overgang naar 18 jaar.

Gemeente Deventer

In 2018 heeft gemeente Deventer met samenwerkingspartners een convenant getekend om de kwaliteit van leven van kwetsbare jongeren te verbeteren. Een belangrijk onderdeel van dit convenant is het werken met een toekomstplan. De partners zetten gezamenlijk in op het realiseren van een sluitende aanpak, het verminderen van schooluitval, toegang tot de arbeidsmarkt en een maximale participatie in de samenleving van deze jongeren.

Ga terug naar knelpunt

Ga terug naar oplossing

Verder

Zorgaanbieder Spirit

'Wij laten een jongere pas los als de Big 5 geregeld zijn'

1. **Support:** er is minimaal één volwassene die duurzaam beschikbaar is voor de jongere. Deze ondersteunt de jongere in een stabiel en steunend netwerk.
2. **Wonen:** de jongere heeft een passende, betaalbare en stabiele woonplek.
3. **School & Werk:** de jongere gaat naar school en/of heeft een baan die voldoende basis biedt voor een loopbaan.
4. **Inkomen:** de jongere heeft voldoende inkomen en een plan op het voorkomen en/of oplossen van schulden.
5. **Welzijn:** de jongere is fysiek en mentaal in balans en heeft een plan op signaleren van disbalans. Er is voor de jongere zorg beschikbaar tot 27 jaar, indien nodig.

Gemeente Leiden

Gemeente Leiden heeft 'Toekomstplan' als voorwaarde voor inkoop. In de regio Holland Rijnland (Zuid-Holland Noord) moeten aanbieders werken met toekomstplannen, ook wel perspectiefplannen genoemd. Deze plannen worden samen met en niet vóór de jongere gemaakt. Het plan behelst alle leefdomeinen: leren, werken, vrije tijd, netwerk, wonen, financiën en zorg. Een vereiste is dat het plan gereed is als de jongere uiterlijk 17,5 wordt. Als een jongere te maken krijgt met meerdere hulpverleners, dan mag deze zelf een regiehouder aanwijzen. Stadspartners, aanbieders, organisaties voor maatschappelijke opvang, wijkteams en onderwijs hebben de gemeente Leiden geadviseerd rondom het 'perspectiefplanbeleid'. Daarnaast gaven jongeren uit de jeugdhulp input. Hun ideeën zijn meegenomen, zodat plannen zo goed mogelijk aansluiten bij de leefwereld van jongeren.

Ga terug naar knelpunt

Ga terug naar oplossing

Verder

Praktijkvoorbeelden Budgetten samenvoegen

Gemeente Assen heeft één verordening voor Jeugd en Wmo, dus kan er ook een gezamenlijke beschikking worden afgegeven. Hiernaast zijn ook de tarieven voor jeugd en Wmo gelijk getrokken zodat er geen prikkel is alleen jeugdhulp te leveren voor het hogere tarief en geen Wmo-begeleiding voor het lagere tarief.

Gemeente Amsterdam is samen met HVO-Querido (Wmo) en Spirit (Jeugdhulp) een pilot “Doorlopende Zorg” gestart van begeleid wonen voor 20 jongeren. Het doel: meer continuïteit, betere en efficiëntere zorg bieden. Spirit biedt hulp vanuit de Jeugdwet en HVO-Querido vanuit Wmo-financiering. De Jeugdwet financiering stopt bij 18 en de Wmo financiering start bij 18. In deze pilot zijn de beide financieringsstromen gebundeld om gezamenlijke trajecten te kunnen bieden waardoor jongeren ongemerkt de overstap van Jeugdwet naar Wmo maken.

Regio Alkmaar is in 2017 met zeven gemeenten een project gestart gericht op een sluitende 18-/18+ aanpak voor jongeren. Met deze aanpak wordt gestuurd op regionale verbinding met verschillende domeinen zoals jeugdhulp, participatie en Wmo. Bovendien zijn de lijnen korter tussen hulpverlening en de lokale samenleving, ontstaan er meer natuurlijke samenwerkingsverbanden en is ontschotting tussen de verschillende beleidsdomeinen van jeugdhulp, participatie en Wmo in volle gang.

